

VERSLAG "KORSTJES"-WEEKEND 30 NOVEMBER/1 DECEMBER 1996

Henk Lammers, Paddestoelenwerkgroep Helmond
Hoofdstraat 92, 5706 AM Helmond

Voor het Aphyllophorales-weekend hadden zich slechts 7 personen vooraf aangemeld. De verrassing was dan ook groot toen zich op zaterdagmorgen ca. twintig personen verzamelden bij het station te Helmond. Op dat moment was het nog droog.

Om wat ballast kwijt te raken werd koers gezet naar de lokaliteit waar de Paddestoelenwerkgroep Helmond haar mycologische activiteiten verricht. De ruimte bood nauwelijks voldoende plaats voor het gezelschap.

Door de Helmondse gastheren werd allereerst een uitleg gegeven over de werkwijze van de werkgroep en het grote aantal reeds gedane vondsten in het excursiegebied het Coovels Bos (Raaijmakers & al.).

Hierna werd vertrokken naar een perceel van het Coovels bos. Inmiddels was het al stevig gaan regenen, hetgeen gunstig was voor de zwammen maar minder aangenaam voor de mycologen. Onder begeleiding van gevorderde korstjeskenners ging de zoektocht naar fungi in drie groepen van start. Vooral het hout werd uitvoerig bekeken en menige tak of twijg moest delen afstaan aan een mycoloog. Bijna meteen werd een nieuwe soort voor het gebied gevonden: *Marasmius epiphylloides* (Klimoptaailing), niet op hout, maar op dood Klimopblad. Na 1,5 uur was er voldoende materiaal verzameld om de rest van de dag mee door te brengen. Intussen regende het pijpenstelen. Dus met volle dozen, maar nat en verkleumd, ging het gezelschap snel terug naar de werkruimte. Iedereen richtte een werkplek in om met microscoop, loep en literatuur aan de slag te gaan.

Vooraf hield Peter-Jan Keizer nog een inleidend betoog over het systeem van de fungi in het algemeen en de Aphyllophorales en Phragmobasidiomycetidae in het bijzonder. Voor nieuwkomers belangrijke basisinformatie en voor de anderen een nuttige opfrisser. Tot in de late uurtjes werd er driftig doorgewerkt en rolden de namen van de vondsten over de tafel.

Op zondag was de tweede excursie eveneens gepland in het Coovels bos in een aangrenzend perceel. Ook nu viel de regen weer met bakken naar beneden, waardoor de verblijftijd in het bos zo kort mogelijk werd gehouden. Er was gelukkig genoeg te verzamelen. Door de voorafgegane regenperiode was het dode hout met vocht verzadigd, hetgeen de groei van de korstjes zeer zeker gunstig had beïnvloed.

Na terugkomst in de werkruimte hield Joost Stalpers een korte lezing over enkele Aphyllophorales-families. Fanatiek werd hierna weer gedetermineerd en ging ook deze dag weer snel voorbij. Moe maar zeer voldaan gingen de deelnemers huiswaarts. We kunnen terugzien op een zeer geslaagd "korstjes"-weekend.

Het totaal aantal vondsten betrof 114 soorten waarvan 46 Aphyllophorales en 9

Phragmobasidiomycetidae.

Een aantal waarnemingen dient hier vermeld te worden, zoals *Tomentella cinerascens*, welke als nieuw voor Nederland kon worden genoteerd. Het is een mooie muisgrijze resupinate korstzwam met, voor dit geslacht, kleine sporen. Een geschikte Nederlandse naam zou kunnen zijn: Muisgrijs rouwkorstje. Bijzonder maar daarnaast toch heel gewoon was *Hyphodermella corrugata* (Kalktandjeszwam), een soort welke landelijk als uiterst zeldzaam (UZ) te boek staat maar in het Coovels bos algemeen voorkomt. *Hyphodontia granulosa* gaf aanleiding tot determinatieproblemen. Na een lange discussie kon het weinige materiaal tot deze soort worden gerekend en betekende een nieuwe soort voor het gebied. Alhoewel de zeldzame *Clavulinopsis laeticolor* (Fraaie knotszwam) geen korstje is, was de waarneming toch de moeite waard. Enkele vermeldenswaardige "Phragmo's" zijn *Oliveonia pauxilla* (Glazig waswebje), *Saccoblastia farinacea* (Viltmatje) en *Exidiopsis calcea* (Kalkwaskorstje), een bijzondere waarneming (UZ) en nieuw voor het gebied.

Niet onvermeld mag blijven *Merismodes confusa* (Smalsporig hangkommetje), een soort welke nog niet eerder door ons werd onderkend en gemakkelijk bij veldterminatie verwisseld kan worden met *M. anomala* (Breedsporig hangkommetje).

Verder werden tijdens het weekend 18 myxomyceten gevonden, waarvan *Licea minima* (Roetsporig boomkussentje) een nieuwe soort is voor het gebied. De Nederlandse naamgeving voor slijmzwammen is ingevoerd door de Vlaamse mycologen (Vandeven & al.).

Tot slot kan *Nectria ellisii* (Moerasmeniezwammetje) met de prachtige gele vruchtlichaampjes nog als opmerkelijke en uiterst zeldzame ascomyceet genoemd worden.

Literatuur

- Raaijmakers, L., Hooff, H. van, Lammers, H., Leij, L. van der, Kuik, J. van. 1997. Een Beekdalbos in Brabant - de eerste mycologische indrukken van een onderzoek in het Coovels bos. Coolia 40: 8-22.
- Vandeven, E. 1996. Aantekenlijst voor zwammen en slijmzwammen. Koninklijke Antwerpse Mycologische Kring.

OPROEP "APHYLLOPHORALES-WERKGROEP"

Henk Lammers, Paddestoelenwerkgroep Helmond
Hoofdstraat 92, 5706 AM Helmond, Tel. 0492-532100

Al geruime tijd leeft de gedachte of de oprichting van een Aphyllophorales- en Phragmobasidiomycetidae-werkgroep binnen de NMV een reële mogelijkheid zou zijn. Het onlangs gehouden "korstjesweekend" bood een uitstekende gelegenheid de meningen hierover te peilen. De reacties van de deelnemers waren onverdeeld positief. Enkele personen meldden zich al spontaan aan, waaronder de aanwezige korstjesdeskundigen. Al